

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jiřího Pally a soudců Mgr. Tomáše Kocourka a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **B. V.**, zast. JUDr. Ladislavem Koženým, advokátem, se sídlem Sladkovského 13, Kolín, proti žalovanému: **Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem Vyšehradská 16, Praha, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2022, č. j. MSP-584/2022-OSV-OSV/2, a rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 13. 9. 2022, č. j. MSP-65/2022-ODKA-ROZ/3, a na ochranu proti nečinnosti žalovaného, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 84/2022-19,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Ladislavu Koženému, advokátu, **se nepřiznává** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů.

Odůvodnění:

[1] Nejvyšší správní soud obdržel ve shora označené věci dne 5. 1. 2023 kasační stížnost, kterou žalobce (dále též „stěžovatel“) podal proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 84/2022-19, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 8. 2022, č. j. MSP-584/2022-OSV-OSV/2 (dále jen „rozhodnutí žalovaného“), kterým žalovaný zamítl odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Obvodního soudu pro Prahu 2 ze dne 29. 7. 2022, sp. zn. 40 Si 352/2022. Posledně jmenovaným rozhodnutím Obvodní soud pro Prahu 2 coby povinný subjekt podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „informační zákon“), částečně odmítl podle § 2 odst. 3 informačního zákona stěžovatelovu žádost o informaci. Dále byla tímto usnesením odmítnuta i žaloba proti rozhodnutí ministra spravedlnosti ze dne 13. 9. 2022, č. j. MSP-65/2022-ODKA-ROZ/3 (dále jen „rozhodnutí ministra spravedlnosti“), jímž byl zamítnut rozklad proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 7. 2022, č. j. MSP-347/2022-OSV-OSV/11. Posledně uvedeným rozhodnutím byla odmítnuta stěžovatelova žádost o informace ze dne 22. 6. 2022.

[2] V řízení před krajským soudem se žalobce domáhal toho, aby krajský soud zrušil rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí ministra spravedlnosti, a dále ochrany proti

nečinnosti. V podání, kterým doplnil žalobu, navrhl, aby krajský soud uložil žalovanému poskytnout tyto informace:

*„1) jak je možné, že členové vlády a Vy jste nevěděli o vazbách Policie ČR a Ministerstva vnitra ČR na sdělovací prostředky a rozhodnutí státního zastupitelství a justice a soudů,
2) jaké postupy budete volit s ohledem na prohlášení z 20. tm pana Fialy a Vás v TV Prima,
3) jak je možné, že si tohoto stavu osoby nyní členové vlády dříve v minulosti nevšimli,
4) požaduji objasnit, proč Ministerstvo spravedlnosti neprovedlo šetření ve vztahu k tendenčnímu jednání soudů vůči mé osobě, jedná se o Obvodní soud pro Prahu 1 a Obvodní soud pro Prahu 2 a Obvodní soud pro Prahu 7 a Okresní soud Kutná Hora a Okresní soud Havlíčkův Brod a Krajský soud v Praze a Městský soud v Praze na straně jedné a na straně druhé s ohledem na zprávu ve sdělovacích prostředcích z 21. tm. Provádíte šetření soudu ve vztahu k činnosti justice ve vztahu k nyní provaleným rozkrádáním.“*

[3] Shora citovaný požadavek přesně koresponduje obsahu žádosti o informace ze dne 22. 6. 2022, která byla předmětem řízení ukončeného rozhodnutím ministra spravedlnosti. Krajský soud dospěl k závěru, že žaloba, a to ani po jejím doplnění ustanoveným advokátem, neobsahuje žádný žalobní bod. Žalobce, a to ani přes výzvu a poučení soudu, neuvedl, v čem spatřuje nezákonnost napadených rozhodnutí, žalobní tvrzení se zcela míjí s podstatou věci. Uplynutím lhůty pro podání žaloby se vada spočívající v absenci žalobních bodů stala neodstranitelnou, proto krajský soud žalobu odmítl podle § 37 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Krajský soud žalobu odmítl též podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., a to v té části, v níž se stěžovatel domáhal ochrany proti nečinnosti v řízení o jeho žádosti o informace, protože to zjevně bylo ukončeno pravomocným rozhodnutím ministra spravedlnosti. Před podáním žaloby tudíž neběželo řízení, v němž by žalobce mohl být dotčen na svých veřejných subjektivních právech nečinností.

[4] V kasační stížnosti stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil výrok I. a II. usnesení krajského soudu (tj. výrok o odmítnutí žaloby a výrok o náhradě nákladů řízení). Namítl nesprávné posouzení právní otázky, že žalobce ani v doplnění žaloby neuvedl žádný žalobní bod. Dále kasační stížnost obsahuje zkopírované části žaloby, v nichž odkazuje na výroční zprávy Bezpečností informační služby.

[5] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 1. 2. 2023, č. j. 4 As 23/2023-28, vyzval stěžovatele, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení doplnil kasační stížnost tak, že uvede konkrétní důvody, pro které napadá usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2022, č. j. 43 A 84/2022-19. Stěžovatel sice ocitoval závěry krajského soudu, které má za nesprávné, nicméně nepředložil žádnou (ať už skutkovou, či právní) argumentaci, kterou by se mohl Nejvyšší správní soud zabývat. Soud proto vyzval stěžovatele, aby patřičně zdůvodnil, proč považuje postupy krajského soudu za vadné. Zároveň stěžovatele poučil, že pokud vady kasační stížnosti neodstraní a v řízení proto nebude možné pokračovat, odmítne kasační stížnost podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s.

[6] Podáním ze dne 14. 2. 2023 stěžovatel doplnil kasační stížnost o tvrzení, že neposkytnutím informace požadované stěžovatelem žalovaný porušil § 22 zákona č. 2/1996 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České

pokračování

socialistické republiky (dále jen „kompetenční zákon“), podle něhož *Ministerstva zkoumají společenskou problematiku v okruhu své působnosti, analyzují dosahované výsledky a činí opatření k řešení aktuálních otázek. Zpracovávají koncepce rozvoje svěřených odvětví a řešení stěžejních otázek, které předkládají vládě České republiky. O návrzích závažných opatření přiměřeným způsobem informují veřejnost.*

[7] Podle § 106 odst. 1 s. ř. s. kromě obecných náležitostí podání musí kasační stížnost obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, údaj o tom, kdy mu rozhodnutí bylo doručeno. Ustanovení § 37 platí obdobně.

[8] Podle § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud podání usnesením odmítne. Podle § 106 odst. 3 s. ř. s., nemá-li kasační stížnost všechny náležitosti, musí být tyto náležitosti doplněny ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení, kterým byl stěžovatel vyzván k doplnění podání. Jen v této lhůtě může stěžovatel rozšířit kasační stížnost na výroky dosud nenapadené a rozšířit její důvody. Tuto lhůtu může soud na včasnou žádost stěžovatele z vážných důvodů prodloužit, nejdéle však o další měsíc.

[9] Ustanovení § 106 odst. 3 s. ř. s. představuje prvek zásady koncentrace řízení o kasační stížnosti. Marné uplynutí lhůty k doplnění kasační stížnosti v případě vydání usnesení, kterým je stěžovatel vyzván k doplnění chybějících náležitostí kasační stížnosti, má tedy za následek vznik jejího neodstranitelného nedostatku, s výjimkou případu, kdy soud rozhodne o prodloužení lhůty na základě žádosti stěžovatele, která je podána před jejím koncem.

[10] Kasační stížnost je opravným prostředkem proti pravomocnému rozhodnutí krajského soudu a důvody, které v ní lze s úspěchem uplatnit, se musí vztahovat právě k tomuto rozhodnutí (srov. rozsudek NSS ze dne 31. 5. 2004, č. j. 3 Azs 43/2003-48, anebo ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47). V minulosti Nejvyšší správní soud též dovodil, že *„aby vůbec byla kasační stížnost způsobilá k projednání, musí kvalifikovaným způsobem zpochybňovat právě rozhodnutí krajského soudu, proti němuž byla podána, a nikoli nějaký jiný akt (byť třeba i věcně souvisící nebo předcházející napadenému rozhodnutí krajského soudu.“* (usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63, č. 4051/2020 Sb. NSS.).

[11] Stěžovatel vyjádřil v kasační stížnosti pouze obecný nesouhlas se závěrem krajského soudu, že jeho žaloba ani její doplnění neobsahují žádné žalobní body, a zopakoval některá žalobní tvrzení. V reakci na výzvu soudu k doplnění kasační stížnosti předložil zcela nové, v řízení před krajským soudem neuplatněné tvrzení, že žalovaný coby ministerstvo neposkytnutím požadovaných informací porušilo § 22 kompetenčního zákona, který mu ukládá přiměřeně o své činnosti informovat veřejnost.

[12] Stěžovatel s usnesením krajského soudu žádným způsobem nepolemizoval. Nevysvětlil, proč se domnívá, že jeho žaloba neměla být odmítnuta, a to ani v části, jíž brojl proti napadeným rozhodnutím, ani v části, v níž brojl proti nečinnosti. Pokud byl stěžovatel přesvědčen, že jeho podání (žaloba a její doplnění) obsahují relevantní a srozumitelné žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) s. ř. s. a související judikatury

NSS, měl například poukázat na pasáže svých podání a tvrzené žalobní body v nich označit. Anebo mohl vysvětlit, jak jeho žalobní tvrzení souvisejí s obsahem napadených rozhodnutí, a tudíž se jimi krajský soud mohl (a měl) zabývat. To však stěžovatel, navzdory poučení Nejvyšším správním soudem, neučinil, a to ani v doplnění kasační stížnosti.

[13] Napadeným usnesením krajský soud skončil řízení o žalobě, aniž o ní věcně rozhodl. Pro tuto situaci je vyhrazen kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., který spočívá v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. V tomto případě nelze kasační stížností argumentačně mířit zprostředkovaně i do rozhodnutí správních orgánů, nýbrž jen do rozhodnutí krajského soudu (srov. shora citované usnesení NSS ze dne 30. 6. 2020, č. j. 10 As 181/2019-63). Nejvyšší správní soud opakuje, že bylo úkolem stěžovatele (resp. jeho ustanoveného advokáta) zpochybnit procesní postup krajského soudu či zákonnost usnesení o odmítnutí žaloby zcela konkrétními a srozumitelně formulovanými námitkami. Pouhý blíže neodůvodněný nesouhlas se závěry krajského soudu nesplňuje požadavky kladené na formulaci kasačních námitek.

[14] Pro úplnost považuje Nejvyšší správní soud za vhodné uvést, že nevytýká stěžovateli, že nepodřadil své kasační důvody pod konkrétní písmeno § 103 odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní soud vždy z obsahu kasační stížnosti posoudí, zda tato obsahuje relevantní tvrzení nezákonnosti napadeného rozhodnutí krajského soudu. „*Pokud je v kasační stížnosti uvedeno, jaké konkrétní vady v řízení či v úsudku se měl soud dopustit a z čeho to stěžovatel dovozuje, kasační stížnost obstojí. Přitom argumentace proti právnímu posouzení jistě musí vycházet z důvodů napadeného rozsudku.*“ (rozsudek NSS ze dne 8. 1. 2004, č. j. 2 Afs 7/2003-50). Kasační stížnost, ani její doplnění, však na napadené usnesení krajského soudu v podstatě nereaguje. Tvrzené porušení kompetenčního zákona žalovaným je jednak zcela novým tvrzením, jednak vůbec nesouvisí s důvody, pro které krajský soud odmítl žalobu, tj. s tím, že žalobce v žalobě neuplatnil jediný žalobní bod.

[15] Stěžovatel, a to ani ve lhůtě k doplnění kasační stížnosti, neodstranil vady spočívající v úplné absenci stížních námitek. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost odmítl podle § 37 odst. 5 ve spojení s § 120 s. ř. s. Jeho nově předložené tvrzení o porušení § 22 kompetenčního zákona v řízení před žalovaným ani částečně nezpochybňuje důvody krajského soudu, které jej vedly k odmítnutí žaloby, ale náznakem (a krajně obecně) nastiňuje důvod, proč mu měly být v řízení před žalovaným poskytnuty informace. I kdyby soud vyhodnotil toto tvrzení jako kasační námitku, nic by to nezměnilo na tom, že by byl dán důvod pro odmítnutí kasační stížnosti. Tato námitka se totiž zcela míjí s rozhodovacími důvody krajského soudu a nemíří proti napadenému usnesení. Kasační stížnost obsahující pouze takovou kasační námitku by byla nepřipustná (§ 104 odst. 4 s. ř. s.), což by založilo důvod pro odmítnutí kasační stížnosti podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 120 s. ř. s.

[16] Výrok o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti se opírá o § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

[17] Stěžovatel byl usnesením Krajského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2022, č. j. 43 A 84/2022-3, osvobozen od soudních poplatků a k ochraně jeho práv mu byl

pokračování

ustanoven zástupcem advokát JUDr. Ladislav Kožený. Hotové výdaje a odměnu ustanoveného zástupce platí stát (§ 35 odst. 10 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Ustanovený zástupce v řízení o kasační stížnosti podal kasační stížnost. Nicméně vzhledem k tomu, že ta byla pro neodstraněné vady odmítnuta, Nejvyšší správní soud toto podání nepovažuje za účelný úkon směřující k ochraně práv stěžovatele. Proto rozhodl, že za něj ustanovenému zástupci nenáleží odměna ani náhrada hotových výdajů podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (srov. obdobně usnesení NSS ze dne 29. 12. 2022, č. j. 3 Ads 280/2022-32).

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. března 2023

JUDr. Jiří Palla
předseda senátu